Naslov:
Parun, Vesna

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Vesna Parun (Zlarin, 10.04.1922. – Stubičke Toplice, 25.10.2010.), hrvatska književnica i prevoditeljica.
Djetinjstvo provodi u Biogradu na Moru, Šibeniku, Splitu i na Visu. Osnovnu školu pohađala je na Visu, a gimnaziju u Šibeniku i Splitu. Studij romanistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu započinje 1940., no prekida ga zbog II. svjetskog rata. Nakon rata upisala je studij filozofije na istom fakultetu, ali ga prekida 1947. zbog posljedica tifusa dobivenog na izgradnji pruge Šamac-Sarajevo. Od iste godine počinje djelovati kao slobodna književnica. Prvu pjesmu 'Pramaljeće' napisala je u trećem razredu osnovne škole, te ju objavila u listu Anđeo čuvar. Od 1962. do 1967. povremeno je živjela u Bugarskoj. Njezinu prvu pjesničku zbirku 'Zore i vihori' (1947.), u kojoj su mladenačka živost, ljubav i priroda suprotstavljene ratu, smrti i stradanju, tadašnja je službena socrealistička kritika proglasila apolitičnom, umjetnički ispraznom i dekadentnom. Ta je zbirka svojim opiranjem nasilnom ideologiziranju poslijeratnoga pjesništva preteča poetike krugovaškog naraštaja. U njoj je V. P. oblikovala svoju pjesničku prepoznatljivost: osjećajnost, liričnost, bogatstvo leksika i metaforike. U sljedećim zbirkama 'Crna maslina' (1955.), 'Ropstvo' (1957.), 'Pusti me da otpočinem' (1958.) i 'Ti i nikad' (1959.) potvrdila se kao pjesnikinja zaokupljena ljubavlju. Ljubav i doživljaj prirode središnje su teme i zbirki 'Vidrama vjerna' (1957.), 'Koralj vraćen moru' (1959.) i 'Vjetar Trakije' (1964.). Spoznaju tragičnosti života izrazila je u zbirci 'Ukleti dažd' (1969.), punoj mračnih raspoloženja i rezignacije. U kasnijim zbirkama pokazala je sklonost ironičnom, satiričnom i groteskном, upućujući na konkretnu društvenu zbilju ('Apokaliptične basne', 1976.; 'Salto mortale', 1981.; 'Tronožac koji hoda', 1993.; 'Smijeh od smrti jači', 1997.; 'Pelin basne', 1998.; 'Đoko i Đokonda: poetsko-satirični kontrapunkt', 2002. i dr.), iako se i poslije vraćala nostalgičnom i metafizičkom ozračju prijašnjih zbirki ('Bubnjevi umjesto srca', 2003.). Također se iskazala i u sonetnoj formi ('Sto soneta', 1972.; 'Salto mortale', 1981.; 'Suze putuju: Bolnički soneti', 2002.). Uprizorivani su joj dramski tekstovi ('Marija i mornar'; 'Magareći otok'). Iznimno je bogat i njen opus poezije za djecu, prožet motivima biljnog i životinjskog svijeta te humorom. Ovdje se posebno ističu likovi Mačka Džingiskana i Mikija Trasija (zbirke 'Mačak Džingiskan i Miki Trasi, 1968.; 'Miki Trasi i baba Pim-bako', 1968.; 'Mačak na mjesecu', 1969.; 'Miki slavni kapetan', 1970.; 'Kukljo, Mukljo, Tanana i Glog', 1997.; 'Tri morske pustolovke', 2000.), koji su našli put i do mjuzikla ('Mačak Džingiskan i Miki Trasi', glazba Ladislava Tulača). Put satire nastavlja 1990-ih pisanjem politiziranih rugalica, epigrama i aforizama. Također je autorica velikog broja eseja, kritika, igrokaza, basni i radioigara. Bavila se slikarskim i prevodilačkim radom, prevodeći poeziju s bugarskog, njemačkog, francuskog i slovenskog jezika. Njezina su djela prevođena na bugarski, češki, engleski, esperanto, francuski, talijanski, mađarski, njemački, poljski, ruski, slovački, slovenski i švedski jezik, čime se svrstala u kategoriju najprevođenije hrvatske pjesnikinje. Dobitnica je nagrade 'Vladimir Nazor': 1959. godišnje nagrade za književnost i 1982. za životno djelo. Za zbirku soneta 'Suze putuju' primila je 2003. povelju 'Tin Ujević' Društva hrvatskih književnika, kao i plaketu 'Dobro jutro, more' za trajan doprinos hrvatskoj književnosti. Godine 2009. dobila je svoju mramornu zvijezdu na opatijskoj šetnici Slatini. Dopisna je članica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Bila je članica Društva hrvatskih književnika, iz kojeg je po drugi put istupila 2010. Opsežnost i raznolikost književnog opusa Vesne Parun osigurale su joj mjesto među najznačajnijim suvremenim hrvatskim pjesnicima. Posljednjih godina zbog invalidnosti i poodmakle životne dobi boravila je u Stubičkim Toplicama, gdje je i dalje pisala i u vlastitoj nakladi objavljivala dječje i satirične knjige.

Mjesto (grad/općina):
Split

Vis (VIS)

Zlarin (Šibenik)

Sofija (Bugarska)

Bukurešt

Dubrovnik

Budimpešta

Banja Luka

Lukovdol

Novi Sad (Vojvodina)

Zagreb (ZAGREB)

Šibenik (ŠIBENIK)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1922-2010 g.

Funkcije:
Književnica.

VIAF osoba:
93396008